Nemzeti Kulturális Alap
Közgyűjtemények Kollégiuma

Pályázati azonosító: 505111/05024

Szakmai beszámoló

Restaurátor-műhely fejlesztésére és műtárgykörnyezet javítására a Ferenczy Múzeumi Centrumban

A pályázat keretében rendelkezésre álló források mértéke határokat szabott a beszerzéseknek, így a támogatást a lehető leghatékonyabban igyekeztünk felhasználni.

Mivel az intézmény elsődlegesen a szentendrei művésztelep centenáriumi kiállításának biztonságos és professzionális előkészítésére, valamint a kölcsönzött műtárgyak fogadására koncentrált, a költségvetés jelentős részét a kiállításhoz közvetlenül kapcsolódó mérőműszerek és állapotfelmérő eszközök (ezüst toll) és restaurálási segédanyagok (radírok, tisztító szivacsok) tették ki, továbbá múzeumunk saját állományának legsürgősebb állományvédelmi feladataira fókuszáltunk (Történeti dokumentumtár iratanyaga és Modok Mária grafikák áthelyezése).

A Szentendrei Régi Művésztelep ebben az évben ünnepelte fennállásának századik évfordulóját, melyhez olyan művészek kötődtek, mint Barcsay Jenő, Czóbel Béla, Kondor Béla, Korniss Dezső, Miháltz Pál, a nemrégiben elhunyt Aknay János, a kortársak közül Baksai József, Bereznai Péter, Buhály József, Martin Henrik, Szakács Imre. Valamennyiük életművében fontos szerep jutott ennek a környezetnek.

A kiállításnak a MűvészetMalom három épületszárnya adott helyet, ahol közel száz művész, az alapítók, sőt néhány, általuk példaképnek tekintett mester alkotásától kezdve egészen a ma is a telepen alkotók munkásságát tekinthettük át a művésztelep történetének fontosabb periódusai bemutatásának köszönhetően.

Az alkotások egy része a kiállítást szervező szentendrei Ferenczy Múzeumi Centrum kezelésében áll, emellett számos kiemelkedő festmény érkezett nagy országos közgyűjteményekből – például a Magyar Nemzeti Galériából –, valamint magángyűjteményekből is.

Ebből adódóan a tárlat anyaga teljes mértékben egyedülállónak és hiánypótlónak tekinthető. A kiállításon közel 250 műalkotás (festmények és grafikák) szerepel, amelyek fizikai állapota és környezeti igénye (optimális relatív páratartalom, hőmérséklet, megvilágítás) rendkívül eltérő, így bemutatásuk fokozott műtárgyvédelmi és állományvédelmi tervezést igényelt.

A jelenlegi tárlat egészen kivételesnek számít: egyrészt a centenárium alkalmából, másrészt a tágas kiállítóterek, a MűvészetMalom három épületszárnyának komplex adottságai miatt.

A három épületszárny ugyanakkor eltérő építészeti és műtárgyvédelmi adottságokkal rendelkezett. A tervezési fázisban még bizonytalan volt az északi szárny klimatizálásának kivitelezése. Amennyiben a klimatizálás újból elmaradt volna, az északi szárny ismert klímaviszonyai miatt a műtárgyak védelme érdekében, Trotec nagyteljesítményű páramentesítő biztosíthatta volna a nagybelmagasságú kiállító tér megfelelő páratartalmát.

A klimatizálás elkészülte, és az igényeltnél kisebb támogatási összeg miatt ezt a beszerzést későbbi időpontra halasztottuk, és a kiemelt kiállítás, a sok kölcsönzött és saját műtárgyunk optimális környezetének ellenőrzésére koncentráltunk.

A pályázat keretében vásárolt digitális mérőműszerek (adatgyűjtők/adatnaplózók) alapvető segítséget nyújtottak a három szárny eltérő környezeti paramétereinek folyamatos monitorozásában, valamint a mikroklíma-értékek lehetőségekhez mérten történő összehangolásában és stabilizálásában. Mivel az eszközök beépített adatgyűjtővel rendelkeznek, a teljes kiállítási időszak változásai visszakereshetők és dokumentálhatók – ez pedig elengedhetetlen, hiszen a kölcsönadó partnerek bármikor igényelhetik ezen adatokat.

A nagyszámú kölcsönzött műtárgy biztonsági állapotfelmérése és átvétele során hatékonyan alkalmaztuk a beszerzett ezüst hibajelölő tollakat, amelyek lehetővé tették az állapotfelmérő lapokon szereplő műtárgyfotókon a meglévő sérülések, korábbi restaurátori beavatkozások jól látható dokumentálását.

Történeti gyűjteményünk jelentős hányadát képezi a történeti dokumentumtár iratanyaga. A 256 darab papíralapú műtárgy szakszerű, műtárgybarát elhelyezését és hosszú távú raktározását a

pályázatból vásárolt savmentes tárolódobozokkal biztosítottuk. Ezek a dobozok megóvják az anyagot a savasodástól és a környezeti portól, így a gyűjtemény egy kisebb része már ezekben nyert elhelyezést. A dokumentumok átcsomagolását – a biztonságos állományvédelem fenntartása érdekében – újabb beszerzésekkel tervezzük folytatni a jövőben.

Szintén savmentes dobozokba és mappákba kerültek a képzőművészeti gyűjteményünk részét képező Modok Mária festőművész (Czóbel Béla felesége) mintegy 223 darabos grafikái. Ezzel a preventív konzerválási lépéssel a papíralapú művek hosszú távú tárolása teljesen megoldódott. A fennmaradó, fel nem használt mappákat a saját intézményeink közötti anyagmozgatásra és szállításra hasznosítjuk.

Történeti dokumentumtár iratanyaga
Dokumentumok átcsomagolt savmentes dobozokban

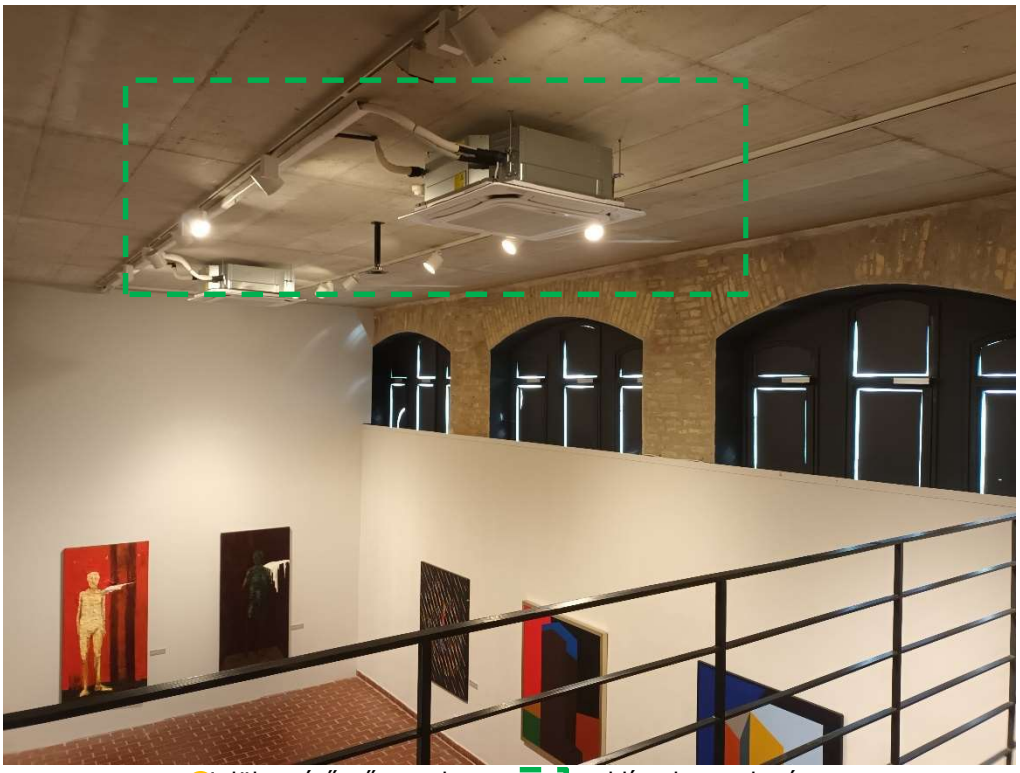
Képzőművészeti gyűjtemény
Modok Mária grafikák áthelyezett savmentes dobozokban

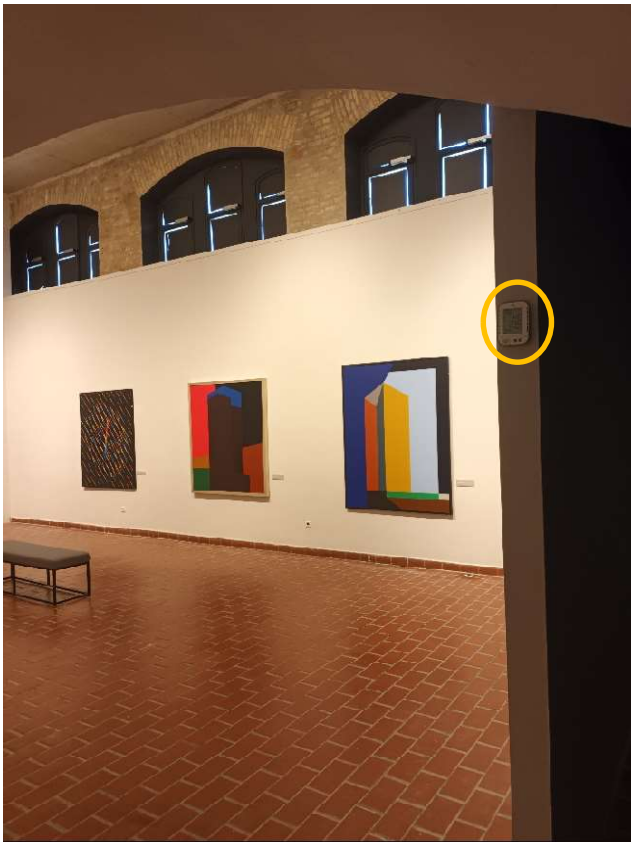
Művésztelep 100 kiállítás

Művészetmalom

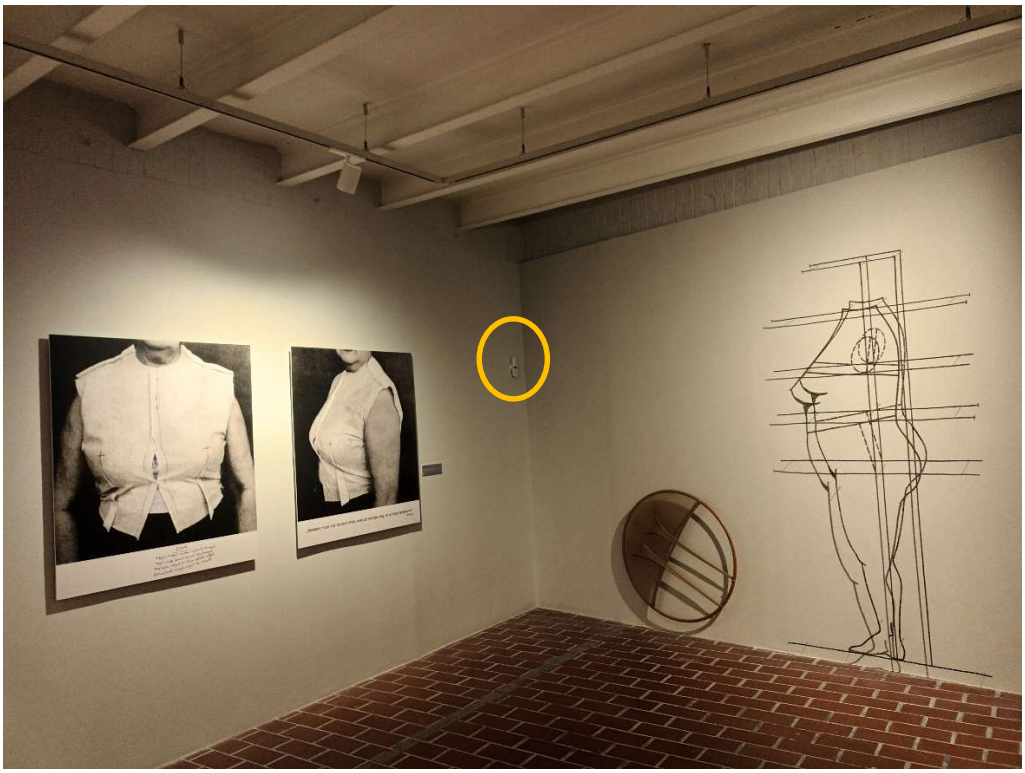
Északi szárny

jelölt mérőműszerek, klímaberendezés

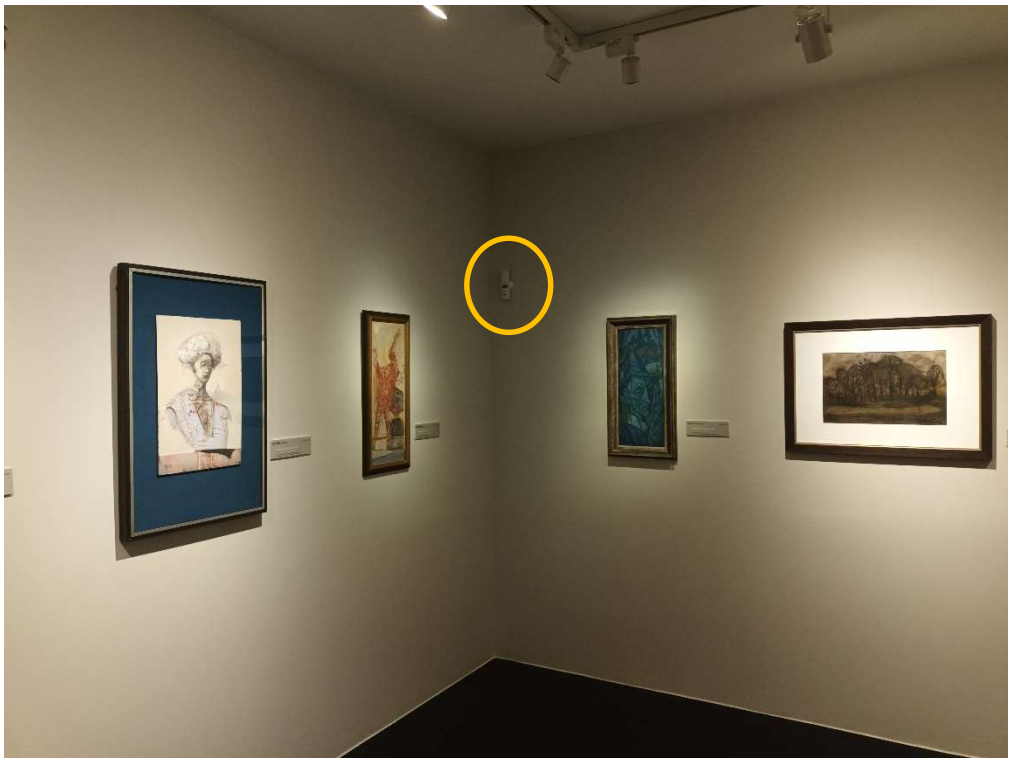
jelölt mérőműszerek

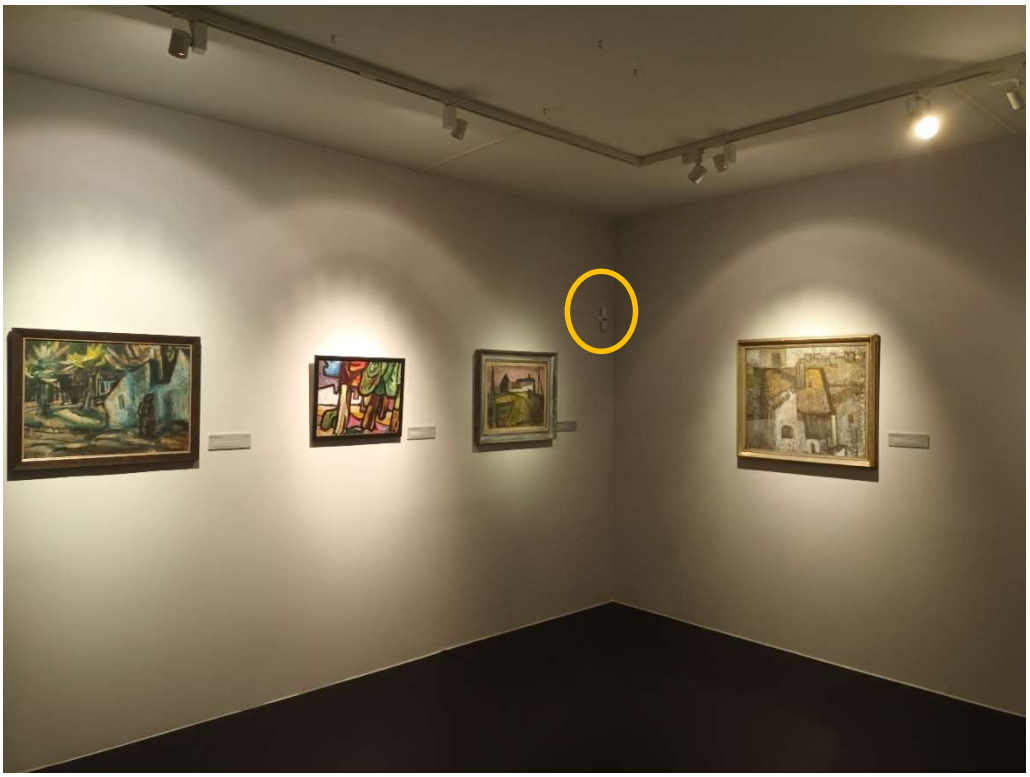

Középső szárny

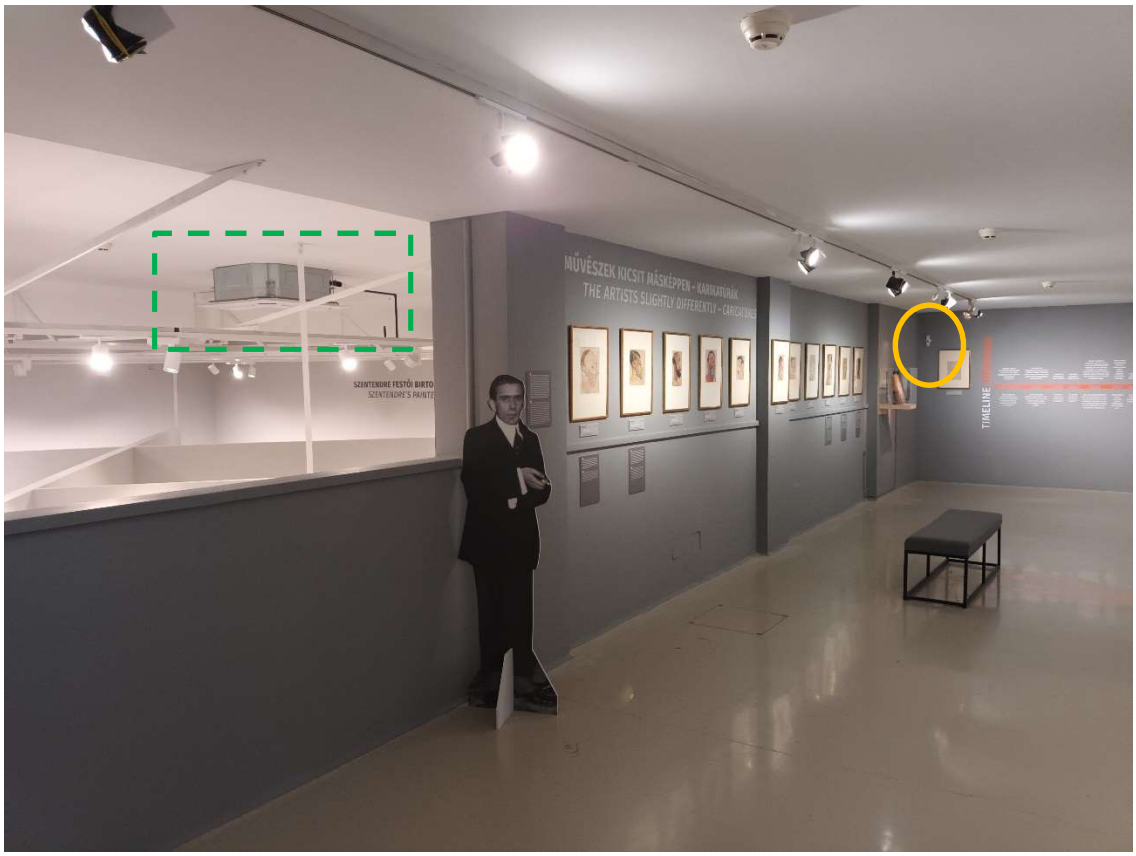
jelölt mérőműszerek

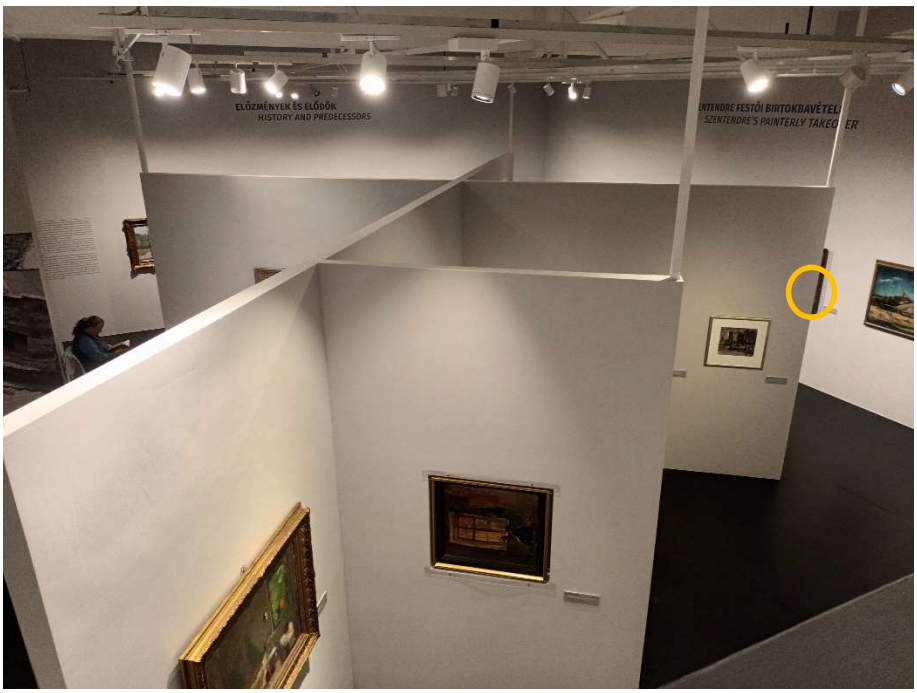

Déli szárny

jelölt mérőműszerek, klímaberendezés

Állományvédelmi tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése	
Digitális páratartalom- és hőmérő adatgyűjtővel, vezeték nélküli USB vevő, TFA KlimaLogg Pro	1 db
Hőmérséklet- és légnedvesség adatgyűjtő profi készlet TFA Profi KlimaLogg Pro	4 db
Kiegészítő vezeték nélküli hőmérséklet-páratartalom érzékelő KlimaLogg Pro készülékhez	7 db
Savmentes mappa (MAGELLÁN rajz mappa (A1 87x62x3 cm))	6 db
Savmentes doboz (Loreley II. raktári tárolódoboz tetővel - 60x80 cm - (91x66x6,5 cm)	6 db
A3-s savmentes doboz (Loreley II. raktári tárolódoboz tetővel A3 S (45,5x33,5x5,5 cm))	10 db
PITT ezüstpigment toll (1,5 mm)	2 db
Fényálló és sav mentes Archiváló toll (SCHRÖDER archiváló toll)	1 db
Restaurálási tevékenységhez szükséges szakmai anyagok és eszközök beszerzése	
Tisztító radírok (Staedtler PVC mentes tisztító radírok 65x23x13 mm ill. 40x40x13 mm méretekben)	5 db
LATEX szivacsradír (Wallmaster)	2 db
GUTENBERG – gumi ragasztótoll	1 db
HERMA Transzfer ragasztóadagoló – eltávolítható	1 db
HERMA Transzfer utántöltő csomag – eltávolítható	1 db
Olight ArkPro Class 1 Cool White zseblámpa Orange	2 db

Újracsomagolt művek, dokumentumok	
Modok Mária grafikák	223 db
Papír alapú Dokumentumok	256 db